

Врз основа на член 68 став 5 од Законот за управување со отпадот („Службен весник на Република Македонија“ бр. 68/2004, 71/04 и 107/07), министерот за животна средина и просторно планирање донесе

**ПРАВИЛНИК ЗА ПОСТАПКИТЕ И НАЧИНОТ НА СОБИРАЊЕ,
ТРАНСПОРТИРАЊЕ, ПРЕРАБОТКА, СКЛАДИРАЊЕ, ТРЕТМАН И
ОТСТРАНУВАЊЕ НА ОТПАДНИТЕ МАСЛА, НАЧИНОТ НА ВОДЕЊЕ
ЕВИДЕНЦИЈА И ДОСТАВУВАЊЕ НА ПОДАТОЦИТЕ**

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат постапките и начинот на собирање, транспортирање, преработка, складирање, третман и отстранување на отпадните масла, начинот на водење на евиденција и доставувањето на податоците.

Член 2

Во смисла на овој правилник одредени изрази го имаат следново значење:

1. Собирање на отпадните масла е нивно пренесување од создавачите и/или поседувачите до центарот за собирање и претставува собирање, времено складирање, предобработка/кондиционирање и сортирање на отпадните масла за да се овозможи нивна повторна употреба или отстранување.
2. Создавач е правно или физичко лице кое врши увоз, произведува и/или пушта на пазар масла.
3. Поседувач на отпадни масла е правно или физичко лице кое поседува отпадни масла и при чие извршување на дејноста постојано или привремено настануваат отпадни масла.
4. Собирач е правно или физичко лице кое врши собирање на отпадните масла во центрите за собирање.
5. Преработка на отпадните масла е низа операции со кои се овозможува нивно повторно користење, т.е. нивно обновување и согорување.
6. Регенерација на отпадните масла е секој процес со кој може да се произведат базични масла со рафинирање на отпадните масла, особено со остранување на загадувачите, производите на оксидација и адитивите што ги содржат таквите масла.
7. Согорување на отпадните масла е нивно користење како гориво при што произведената топлина повторно се користи на соодветен начин.
8. Собирно место е место каде се лоцирани еден или повеќе садови коишто служат за собирање на отпадните масла заради нивно предавање во собирниот центар.
9. Центар за собирање е објект или дел од објект со потребната опрема за времено складирање и сортирање на собраните отпадни масла и други постапки поврзани со нивното предавање заради преработка или отстранување.
10. Отстранување на отпадни масла е преработка или уништување на отпадни масла (согорување), како и нивно подземно или површинско складирање.

Член 3

При постапувањето со отпадните масла не треба да се дозволи било какво нивно истекување или ослободување на нивните остатоци.

Член 4

(1) Со отпадните масла треба да се постапува од моментот на нивното собирање, транспортот до нивното отстранување, така што да не биде предизвикана штета по животот и здравјето на луѓето и животната средина којашто можела да се избегне, согласно член 8 од Закон за управување со отпадот.

(2) Доколку со овој правилник не е поинаку уредено, при постапувањето со отпадните масла треба да се применуваат одредбите од Правилникот за поблиските услови за постапување со опасниот отпад и начинот на пакување и означување на опасниот отпад и Правилникот за начинот и условите за складирање на отпадот, како и условите што треба да ги исполнуваат локациите на коишто се врши складирање на отпадот.

(3) Постапките на собирање и складирање на отпадни масла не го опфаќаат мешањето на отпадни масла со полихлорирани бифенили (во понатамошниот текст: ПХБ), ПХБ со гранични вредности дефинирани во член 17 од овој правилник или со друг отпад којшто има токсични или опасни својства.

(4) Физичките и правните лица кои постапуваат со отпадни масла согласно овој правилник треба сите информации во врска со собирањето и отстранувањето на отпадни масла или нивните остатоци да ги направат достапни, односно да ги стават на располагање кога таквата информација е побарана од страна на органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина.

(5) Постапките на регенерација и отстранување на отпадните масла треба да се спроведат согласно најдобрата достапна пракса.

Член 5

Физичкото или правното лице кое создава, односно поседува отпадни масла, истите треба да ги предаде во определеното собирно место, на собирач или центар за собирање, или во инсталација/објект за преработка или отстранување.

Член 6

(1) Физичкото или правното лице кое создава, односно поседува повеќе од 100 литри отпадни масла во текот на една календарска година, како и физичкото и правното лице кое врши одржување или поправка на моторни возила или мотоцикли, треба да организира собирно место. Ова собирно место треба да биде организирано на начин кој овозможува потполна заштита на здравјето и животот на луѓето и животната средина.

(2) Физичкото или правното лице кое создава, односно поседува помалку од 100 литри отпадни масла треба да ги предаде отпадните масла во определеното собирно место или центар за собирање, или во инсталација/објект за преработка или отстранување.

Член 7

(1) Физичкото или правното лице кое е одговорно за собирното место или центарот за собирање треба да обезбеди сортирање, согласно категоријата и одвоено складирање на отпадните масла.

(2) Физичкото или правното лице од став 1 на овој член треба да ги складира отпадните масла во буриња, резервоари, цистерни и други соодветни садови на начин со кој би се спречило загрозувањето на животната средина, животот и здравјето на луѓето, а во согласност со Правилникот за начинот и условите за складирање на отпадот, како и условите што треба да ги исполнуваат локациите на коишто се врши складирање на отпадот.

(3) Садовите од став (2) на овој член треба да бидат означени така што јасно да се видливи ознаката за категорија на отпадните масла и видот и шифрата на отпадните масла од Листата на видови на отпади, волуменот на садот, името на физичкото или правното лице кое ги поседува отпадните масла, како и предвидениот начин на преработка или отстранување на отпадните масла.

Член 8

(1) Во собирните места или центрите за собирање, во зависност од степенот на загаденост, отпадните масла треба да се собираат одвоено по следниве категории:

I. Категорија – отпадни масла од минерално потекло кои содржат помалку од 0,2% халогени елементи и имаат вкупна содржина на ПХБ помалку од 20 ppm. Овие масла можат да се преработат и повторно да се употребат за производство на масла.

II. Категорија – отпадни масла од минерално, синтетичко и растително потекло кои содржат повеќе од 0,2%, а помалку од 0,5% халогени елементи и имаат вкупна содржина на ПХБ повеќе од 20 ppm, а помалку од 30 ppm. Овие масла може да се користат како гориво во енергетските и производните постројки со инсталирана снага на уредите еднаква или поголема од 3 MW, или во печки за производство на клинкер во цементарниците.

III. Категорија – отпадни масла од непознато потекло и сите останати отпадни масла кои содржат повеќе од 0,5% халогени елементи и имаат вкупна содржина на ПХБ повеќе од 30 ppm и температура на палење испод 55 °C. Овие масла треба да се согоруваат во печки за согорување со минимална ефикасност од 99,99%.

IV. Категорија – Полигликоли/олигогликоли, отпадни масла на база на полигликоли/олигогликоли кои заради немешање со останатите масла од I и II категорија и заради посебните барања при постапката за нивно отстранување, треба да се собираат, складираат и преработуваат одделно.

(2) Во отпадни масла од став 1 на овој член на спаѓаат масла, течности и на нив слични производи од растително или животинско потекло чии составни делови и додатоци се разградливи најмалку 60%, што се докажува со соодветен сертификат или анализа извршена од страна на акредитирана лабораторија за анализа на карактеристиките на маслата од растително или животинско потекло.

Член 9

(1) Транспортот на отпадните масла треба да се врши на безбеден начин без да се загрозува животната средина и здравјето на луѓето.

(2) Физичкото или правното лице кое создава и/или поседува отпадни масла треба постојано да доставува идентификационен и транспортен формулар при предавањето на отпадните масла за транспортирање, преработка или за отстранување.

Член 10

(1) Собирачот треба да ги предаде сите собрани отпадни масла на натамошна преработка или отстранување.

(2) Собирачот треба да обезбеди отпадните масла да се собираат, сортираат и складираат одвоено по категории во зависност од тоа дали се наменети за преработка или отстранување.

(3) Собирачот пред да ги превземе отпадните масла од собирните места, или пред да ги предаде во центрите за собирање треба да земе примероци и да изврши анализа на содржината на водата, ПХБ и на халогените елементи содржани во отпадните масла.

Член 11

(1) За вршење на дејноста собирање и транспортирање на отпадните масла, собирачот треба да има дозвола за собирање и транспортирање на опасен отпад, согласно одредбите од член 66 од Законот за управување со отпад.

(2) Кон барањето за издавање на дозволата од став 1 на овој член, барателот треба да приложи и програма за собирање на отпадните масла која треба да содржи податоци за:

1. бројот, локацијата и збирните техничките карактеристики на собирните центри и собирните места чии отпадни масла вообичаено ќе бидат прифаќани во собирните центри, како и начинот на нивното функционирање;

2. географската област за која собирните центри обезбедуваат целосно собирање на отпадните масла;

3. годишниот капацитет за прием на отпадни масла;

4. видот и капацитетот на средствата и опремата за собирање и транспорт;

5. техничкиот опис на постапките на складирање, сортирање и другите постапки поврзани со отпадните масла;

6. планирани методи и претпријатија коишто обезбедуваат услуги за преработка и отстранување на отпадни масла и

7. мерки за заштита на животната средина од непредвидени и неконтролирани влијанија при собирањето, прифаќањето и транспортот на отпадните масла.

(3) Програмата од став 2 од овој член треба да биде усогласена со стратегијата, плановите и програмите за управување со отпадот утврдени согласно Законот за управување со отпадот.

(4) Листата на центрите за собирање нивната локација и географската област или подрачјето кое тие ја покриваат, Министерството за животна средина и просторно планирање ги објавува еднаш годишно на својата официјална веб - страница и во дневниот печат.

Член 12

(1) Собирачот треба привремено да ги складира или да ги предаде отпадните масла во центар за собирање, или во место за преработка или отстранување.

(2) Центарот за собирање или местото за преработка или отстранување треба да се организирани така што при приемот, предавањето, привременото складирање, сортирањето или некоја друга постапка со отпадните масла нема да се загрози животната средина, животот и здравјето на луѓето.

(3) Центарот за собирање или местото за преработка или отстранување треба да се одржуваат во добра оперативна состојба и во нив во пишана форма и на видно место треба да бидат поставени инструкции за начинот на прием и предавање на отпадни масла.

(4) Работењето на центарот за собирање или местото за преработка или отстранување треба да биде во согласност со соодветните дозволи, како и со условите пропишани за интегрираните еколошки дозволи.

Член 13

При издавање на соодветната дозвола, или интегрираната еколошка дозвола за центарот за собирање, или местото за преработка или отстранување на отпадни масла, треба да биде исполнето следново:

- локацијата на која се наоѓа центарот за собирање, или местото за преработка и за отстранување, треба да биде во согласност со урбанистичките планови, како и останатата планска документација, а имајќи ги во предвид карактеристиките на особено чувствителните области, геолошките и географските карактеристики како и оддалеченоста од активностите во соседството;

- означувањето на отпадните масла да биде согласно Правилникот за поблиските услови за постапување со опасниот отпад и начинот на пакување и означување на опасниот отпад;

- објектите и пропратната инфраструктура да бидат со соодветен квалитет, согласно прописите за градба;

- да имаат соодветна опрема и апарати потребни во случај на незгода и итни случаи;

- да имаат соодветна опрема за заштита на човековото здравје и безбедност, особено за персоналот, согласно прописите за заштита при работа;
- да има соодветна обученост, образование и искуство на персоналот;
- начин на затворање и грижата по затворањето на локациите на кои се наоѓа центарот за собирање, или местото за преработка или за отстранување и
- постоењето на соодветни прирачници за работењето на центар за собирање, односно местото за преработка или за отстранување.

Член 14

Преработка на отпадните масла треба да ја вршат само правните или физичките лица кои поседуваат дозвола, согласно член 32 од Законот за управување со отпадот, или интегрирана еколошка дозвола со која им се дозволува преработка на отпадни масла согласно прописите за животна средина.

Член 15

(1) Преработка на отпадните масла преку регенерација се смета за приоритет ако тоа го дозволуваат техничките, економските и организационите ограничувања.

(2) Отпадните масла може да бидат користени како гориво под еколошки прифатливи услови и во согласност со важечките прописи, доколку согорувањето е технички, економски и организациски изводливо и не го загрозува здравјето и животот на човекот и животната средина.

(3) Отпадните масла кои што не можат ниту да бидат регенерирани, ниту согорувани треба да бидат подложени на сигурно отстранување.

(4) При преработката на отпадните масла не треба да се предизвикува загадување на воздухот над дозволеното согласно прописите за квалитет на амбиентниот воздух.

(5) При преработката на отпадните масла преку регенерација треба да се обезбеди:

- работењето на инсталацијата за регенерација да не предизвикува штети по животот и здравјето на луѓето или животната средина кои можат да се избегнат. За таа цел, ризиците поврзани со количините на остатоците од регенерацијата и со токсичните и опасните карактеристики на таквите остатоци треба да бидат редуцирани до најмала можна мера и отстранети согласно прописите за управување со отпад,
- базните масла добиени од регенерацијата да не содржат токсичен или опасен отпад и да не содржат ПХБ во концентрации кои ги надминуваат ограничувањата наведени во членот 17 од овој правилник и
- примена на најдобрите достапни техники.

Член 16

Правните или физичките лица кои согласно одредбите од член 32 од Законот за управување со отпадот поседуваат дозвола или пак поседуваат интегрирана еколошка дозвола во согласност прописите за животна средина, пред да пристапат кон преработка на отпадните масла, треба да определат дали отпадните масла треба да бидат преработени преку нивна регенерација или согорување, или треба да бидат отстранети.

Член 17

(1) Отпадните масла може да бидат преработени преку нивна регенерација доколку:

- не содржат повеќе од 20 ppm ПХБ, или повеќе од 2 грама вкупни халогени елементи на еден килограм отпадно масло утврдени согласно постапките за земање примероци и анализа,

- добиените масла по преработката не содржат повеќе од 5 ppm ПХБ и не повеќе од 30 милиграми вкупни халогени елементи на еден килограм масло и не содржат опасен отпад и

- работењето на инсталациите за регенерација да не предизвикуваат штета врз животната средина која можела да се избегне.

(2) На барање на лицето коешто има инсталации за преработка може да се дозволи да регенира отпадни масла што содржат повеќе од 20 ppm ПХБ и повеќе од 2 грама халогени елементи на еден килограм отпадно масло, доколку маслото што се добива на тој начин нема да содржи повеќе од 5 ppm ПХБ и повеќе од 30 милиграми халогени елементи на килограм масло.

Член 18

(1) Доколку отпадните масла не ги исполнуваат барањата за преработка на отпадните масла наведени во членовите 16 и 17 на овој правилник треба да се пристапи кон отстранување на отпадните масла.

(2) Отстранувањето на отпадните масла се врши во инсталации кои имаат интегрирана еколошка дозвола за отстранување на отпад, согласно прописите за заштита на животната средина.

Член 19

(1) Правните или физичките лица коишто постапуваат со отпадните масла треба да водат евиденција согласно Правилникот за формата и содржината на дневникот за евиденција за постапување со отпад, формата и содржината на формуларите за идентификација и транспорт на отпадот и формата и содржината на обрасците за годишни извештаи за постапување со отпад.

(2) Правните или физичките лица кои создаваат, собираат, вршат било каква преработка или отстрануваат отпадни масла повеќе од 500 литри годишно, покрај евиденцијата од став 1 на овој член треба дополнително да водат и евиденција за секоја пратка на отпадни масла на образецот кој даден во Прилог и е составен дел на овој правилник.

(3) Правните или физичките лица податоците од евиденцијата од став 2 на овој член ги доставуваат до органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина.

Член 20

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавување во “Службен весник на Република Македонија”, а ќе се применува 01.06.2008 година.

Бр. 07-5840/3
7 декември 2007 година
Скопје

Министер за животна средина
и просторно планирање,
Целил Бајрами, с.р.

Прилог

ОБРАЗЕЦ ЗА ЕВИДЕНЦИЈА НА ОТПАДНИ МАСЛА

1. Вид на отпадно масло (име) _____		
2. Шифра на отпадното масло (од Листата на видови отпад) □ □ □ □ □ □ 3. Количина на отпадни масла _____		
4. Локација на која правното или физичкото лице кое поседува отпадни масла и го врши известувањето Адреса _____ Поштенски број _____ Место _____		
5. Потекло Испраќач Адреса _____ Поштенски број _____ Место _____		
6. Датум на испраќање _____		
7. Датум на прием _____		

Место и датум

МП

Потпис